آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورغانی

نمره ۷۲ (۳۶۱) ایکنجی دوره

بوروزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

جمعه ۸ آذر ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه			
ایلیلیغی		۱۲۰	ریال
۶	آیلیغی	۶۵	«
۳	«	۳۵	«
۱	«	۱۲	«

بیز و اونلار

۱۳۲۴ ده آرتش شاهنشاهی نین آذربایجان‌دا توره‌تدیکلری جنایتلری یئنی‌ده‌ن خاطرلاماق چتین ده‌ییلدیر. بونلاری شرح وئرمگه هئچ وجهیله احتیاجلی ده‌ییلیك.

آنجاق قید ایتملی‌یك اولار که اونلارین جنایتلری اوزون ایللرده‌ن بری آذربایجان‌دا دوام ائدیردی. اونلاردان علاوه آذربایجان خلقی ملی خصوصیتلری نقطهٔ نظریندن‌ده اونلارین تحقیر و اهانت قیرمانجلاری آلتیندا یاشاییردی...

بیز قیام ایتدیکدن صونرا دولتین بوتون مسلح قوه‌لرین تسلیم ایتدیك.

ایللر بویی اسارت زنجیرینده یاشایان آذربایجان خلقی بیرکه‌ده‌ن انتقام آلماق فکرینه دوشمه‌دی.

مغلوب اولموش جنایتکارلاری احتراملا یولاسالدی. هامو بیلیر، بیز طهرانا گئتمگه مایل اولان افسرلرین حتی پارابالوملارینی اوزلرینه وئردیك.

مسافرت خرجلرینی وئریب اوتوبوسلاری و کامیونلاری اونلارین اختیارینا قویدوق، اونلارا گلده‌ن آغیر بیر سوز دیمه‌دیك.

هامو بیلیر... بیز رضائیه فاجعه‌لرین توره‌ده‌نلری ملی و صالح محکمه‌ده محاکمه ایتدیك. او زمان میتلرجه آداملار بیزده‌ن سرهنك زنگنه و اونون یولداشلارینین اعدام اولونماسینی طلب ائدیردی. هامو جنایتکارلاری جزالاندیرمك ایسته‌ییردی. لاکن بیز اونلارا رحم ائدیب جزالارینه تخفیف وئردیك و آخردا طهرانا گوندردیك.

هامو بیلیر... هامو بیلیر که بیز خلقین قانین سوران عنصرلرین اوزلری و اوشاقلاری ایله هئچ جوره پیس رفتار ایتمه‌دیك. بوتون دنیا بیزیم ملی حرکاتیمیزین نه قدر مقدس اولدوغونی تصدیق ایتدی.

اونون مقابلینده طهران حکومتی‌نین توره‌تدیگی فاجعه‌لر آیدیندیر. گونشده‌ن آیدین!

بورادا غاصب حکومتلر ایله ملی حاکمیتین ماهیتی آیدینلاشیر.

بیزیمله اونلارین نه قدر فرقلی اولدوغومیز میدانا چیخیر.

زنجاندا توره‌دیلمیش حادثه‌لرین وضعیتینده‌ن مطلع اولماق ایچون زنجاندان گلمیش بیر مسافر ایله مخبریمیزین مصاحبه‌سینی آشاغیدا درج ائدیریك. بو مصاحبه‌نین شرحین اوخودیقدان صونرا بیزیم و اونلارین کیم اولدیغیندا دنیا افکار عمومیه‌سی قضاوت ائده‌جکدیر.

سرابدا فرقه قونفرانسی

سرابدان خبر وئریلدیگینه گوره آذر آیینین ۵ نده سراب شهرینده فرقه تشکیلاتینین شهر قونفرانسی تشکیل اولونموشدور. بو قونفرانسدا ۸۳ نفر فرقه حوزه‌لری نماینده‌لرینین شرکتیله سراب شهر فرقه قومیته‌سینین عضولری و تفتیش کمیسیونی سئچیلمشدیر. قونفرانس نماینده‌لرین صمیمی احساساتیله موفقیتله قورتارمیشدیر.

آذر آیینین ۵ نده

نخست وزیر طرفیندن کرد خلقینین پیشواسی جناب آقای «قاضی محمد» عنوانینه تهراندان بیر تلگراف گونده‌ریلمیشدیر.

نخست وزیرین تلگرافی بودر:

تهران - مهاباد

آقای قاضی محمد منیم تصمیمیمه گوره مرکزدن گونده‌ریلن تامینیه قوه‌لری‌نین حضوریله انتخاباتین عملی اولماسینا گوره و کرد منطقه‌سی‌نین انتخاباتی سیزین تمام علاقه و صمیمی همکارلیقیزلا عملی ایدیلمه‌لی اولدیقی ایچون بونو معین ایتمه‌گیز لازمدر که کردلر اولان یئرلر - خوی - شاهپور - رضائیه و مهاباد شهرلرینده تامینیه قوه‌لریله نه جوره همکارلیق آپاراجاقسیز تا بوندان اوتریده معین دستورلار وئریلسین. بو مدتده سیزدن صمیمی همکارلیق و مخصوص علاقمندلیك گوستریلدیگینه گوره کردلر اولان بو قسمتده عملی صورتده ایشین ایره‌لی گئتمه‌سی ایچون کامل علاقه گوسترمه‌گیزی گوزله‌ییرم.

نخست وزیر احمد قوام

نمره ۳۲۹۱۹ - ۵-۹-۲۵

آقای قوام‌السلطنه بو تلگرافی ایله اوز تصمیمینی آزادیخواه کرد خلقینه تحمیل ایتمك ایچون ینه‌ده ایکی قارداش و آزادیخواه آذربایجان و کرد خلقلری آراسیندا اختلاف یاراتماغا جان آتمیشدر ولی بیلمیر که آذربایجان و کرد خلقلری آرتیق اویانمیش و آزاد یاشاماق ایچون قطعی تصمیم دوتموشلار و بو ایکی آزادیخواه ملتین قارداشلیقی و دوستلوغنی هیچ بیر قوه پوزا بیلمیه‌جکدر. کرد ملتینین محبوب پیشواسی جناب آقای قاضی محمد نخست وزیر آقای قوامین فتنه‌انگیز و آزادلیق ضدینه اولان خوش ظاهر تلگرافینا دیش سیندیران جواب وئرمیشدر و اثبات ایتمیشدر که کرد خلقی داها ظلم آلتندا یاشاماق ایسته‌میر - و آذربایجان و کرد خلقلری آراسینداکی دوستلوغی بو حیله‌لرله پوزماق اولماز - کرد خلقینین بیوك پیشواسی جناب آقای قاضی محمدین نخست وزیر آقای قواما جواب اولاراق گونده‌ردیگی تلگرافین متنی.

چوخ فوری - مستقیم جناب اشرف آقای قوام‌السلطنه نخست وزیر ۳۲۹۱۹ نمره‌لی تلگراف سئچگیلرده تامینیه قوه‌لرینین اولماسی موضوعندا زیارت اولدی مبارك خاطریز مستحضر اولدوغی کیمی دولتین سئچگیلرده نظارت ایتمه‌سینی انتخابات قانونینین ۱۴-۱۶-۱۷ - ۱۹ نجی ماده‌لری آچیق صورتده معین ایتمیشدر شخص جناب اشرفین دموکراسی اصوللارلا اویغون قانونلارین گوزله‌نیلمه‌سی و اجراء ایدیلمه‌سی سیزین حسن نیت و علاقه‌نیز اولدوقدا کردلر منطقه‌سینین سئچگیلرینده تامینیه قوه‌لرینین مداخله ایتمه‌سی ایچون هابئله بو واسطه ایله ۱۴ نجی مجلس دوره‌سینده سرلشکر ارفع و اونون آداملارینین مرکزدن گونده‌ریلن تامینیه

قالانی ۴ نجی صحیفه‌ده

صلح اوغروندا

فریدون ابراهیمی

-۱۷-

دیمك بو تحویله مرتجعلر والاس حادثه‌سیندن دوغولان عکس‌العمل‌لری اورت باستیر ایتمك ایستیردیلر ولی امریقا حکومتی‌نین باشچیلاری آراسیندا هرلحظه گرگین‌لشمکده اولان بحرانین قارشیسینی بو ساده‌لیکله آلماق ممکن اولاسی بیر ایش دگیلدی.

«ترومن» اوزینه مخصوص دیقتاتورلیق روحیله، والاسی عذر ایسته‌مگه مجبور ایتمك ایستیردی ولی والاس اوز نظریاتی‌نین نه‌قدر منطقی و دوزگون اولدوغینی اثبات ایتمك ایچون ژوئیه‌نین ۲۳ نده یازدیغی مکتوبی انتشار وئردی. والاس بو مکتوبده امریقا خارجی سیاستین داها قوت و صراحتله تنقید و خصوصیله قید ایتمیشدر که امریقادا «سووت حکومتی‌نین اوروپادا و اورتا شرقده اوز تهلکه‌سیزلیك منطقه‌سین گنیشلندیرمك ایچون چالیشماغینی تنقید ایدیرلر حالبو که امریقانین «قروئنلند» و «او کیناوا» و مینلر کیلومتر امریقا ساحل‌لریندن اوزاق چوخلی یئرلرده حربی تکیه گاه‌لر (باز) ترتیب وئرمه‌سین اونودوب و دانیشماق ایسته‌میرلر...»

بو مکتوبدا والاس امریقا و سووت اتفاقی آراسیندا دوستلیق و همکارلیغ لزومینی تام اصراریله طلب ایتمیشدر. بو زمان آنقلوساقسون نماینده‌لری پاریس صلح قونفرانسینین مربوط قومیسیونلاریندا دانوب‌چایی‌نین بین‌المللی‌لشمگی ایچون بویوك فعالیت گوسترمکده ایدیلر. عین زماندا داردانل خصوصندا سووت حکومتی‌نین ترکیه دولتینه وئردیگی یادداشت گونده‌لیك بیر مسئله ایدی. آنقلوساقسونلار «مونترو» قراردادینده تجدیدنظر ایتمگه حاضر اولماقلا برابر اورانی‌ده دانوب‌چایی کیمی بین‌المللی‌لشدیرمك ایستیرلر.

والاس بو ایکی مهم سیاسی مسئله حقینده صحبت ایدرك دئمیشدر که:

«دانوب و داردانلین بین‌المللی‌لشمگی سوئز و پاناما کانال‌لاری‌نین بین‌المللی‌لشمگی و خلع سلاح ایدیلمه‌سی پایه‌ده منطق‌دن اوزاقدر...»

آنقلوساقسونلار صلح قونفرانسیندا رأی آلماقلا دانوب چایینا بین‌المللی بیر استاتو قائل اولدولار. بو قرار اوزلیگینده «برنز - بوین» سیاستی‌نین نه اندازه‌ده مستقل بالقان اولکه‌لرینه قارشی مداخله‌چی اولدوغینی اثبات ایدیر.

والاس سووت حکومتینه اوزون مدت مالی اعتبار وئرمك و اقتصادی نظردن او دولته مساعدت ایتمك فکرین ایره‌لی سورور و مخصوصا آتوم قوه‌سی‌نین انحصاردا قالماماغینی پیشنهاد ایدیر.

والاسین عاقلانه پیشنهادلاری محاربه‌دن جانا گلمیش کنیش کوتله‌لر طرفیندن قارشیلاندی ولی «ترومن» برنز سیاستین تقویت ایتمك ایچون اونی استعفا وئرمگه مجبور ایتدی و اونین یئرینه امریقا بانکدارلاریندان «اورول هاریمن» (صلح قونفرانسیندا برنزین مشاوری - امریقانین مسکوادا کئچمیش سفیری) تجارت وزیری تعیین اولدی.

والاس ایشدن کناره چکیلدی‌سه‌ده اوز استعفانامه‌سینده یازدیغی کیمی «صلح اوغروندا مبارزه‌یه دوام» ایته‌ییر.

برنز گئری چکیلیر

والاسین صلح حمله‌سی امریقادا

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

زنجاندان گلمیش صون بیر مسافر ایله مخبریمیزین مصاحبه‌سی

بیر نفر زنجاندان گلمیش زنجانلی مسافر اوز گوردیکلرینی شرح وئریر

س - سیز آذربایجان دموقرات فرقه‌سی‌نین عضوی‌سیز؟

ج - من فرقه عضوی ده‌ییلم.

س - سیز نه ایچون بورایا گلیب‌سیز؟

ج - من خصوصی ایشلریمی انجام وئرمك ایچون بورایا گلمیشم.

س - زنجان حادثه‌سینده سیز اورادا ایدوز؟

ج - بلی.

س - آیا سیز کئچن ایل آذرین ۴ ینده آذربایجان ملی قوه‌لری زنجانا گلن زمان ینه‌ده زنجاندا ایدوز؟

ج - بلی

س - سیزدن کئچن ایلین آذر آییندا آذربایجان دموقراتیك قوه‌لرین زنجانا وارد اولدیغی زمانده اوز گوردیکلرینیزی دیمگی خواهش ائدیرم

ج - زنجانی ولایتی قومیته تصرف ایتدیگی زمان اداره رئیسلرینی احتراملا تبریز اوطاقلارا آپاریب اونلارا یئر وئردیلر. بوتون ژاندارم و قوشون قوه‌لری و ایستگاه قراوللاری کمال علاقه ایله دموقراتیك قوه‌لری قارشیلادیلار او گون بوتون کسبه اوز ایشلرینه مشغول ایدی و وضعیت چوق عادی و آرام ایدی. امنیه نفراتی و بوتون اداره رئیسلرینه قومیته طرفیندن قالماغا و قالماماغا مایل اولوب آولمامالاری تکلیف اولوندی، بیر عده ایشلمگه حاضر اولدی و بیر عده گئتمك ایسته‌دی. قومیته طرفیندن فورا آقای ابراهیم ضیائی مامور اولدی که گئده‌ن مامورلارین حقوقلارین پرداخت ائدیب و مرحوم محسن وزیری و نئچه نفر فرقه‌ده‌ن مامور اولدیلار که اونلارین حرکت وسایلین فرقه طرفینده‌ن فراهم ایتسینلر.

بیر گونین ایچه‌ریسینده بوتون مامورلارین حقوقلاری وئریلیب احتراملا اوز ایسته‌دیکلری یئرلره گونده‌ریلدی

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

خلخالدا یاغی دسته‌لرینین

قهرمان فدائیلریمیز طرفیندن تارومار ایدیلمه‌سی

نئچه گون دن بری رشت حربی مقاماتی و ژاندارم اداره‌سی طرفیندن تحریك و تجهیز ایدیلمیش لباسلارینی دگیشمیش ژاندارملار خلخال منطقه‌سینده امنیتی اخلال ایتمگه باشلامیش ایدیلر و هروشهرینی محاصره ایتمیش ایدیلر بو گون گلن خبره گوره اوچ گون دوام ائده‌ن شدید ووروشمادان صونرا دونن قهرمان فدائیلریمیز طرفیندن خلخال طرفنده امنیتی پوزان و هروشهرین محاصره ایده‌ن یاغی دسته‌لری تارومار ائدیلمیش و بویوك تلفات ایله گئری اگلشدیریلمیشلر.

میانه‌دن آلدیقیمیز خبره گوره موافقتنامه اوزره زنجان نگاهبانی اداره‌سینده خدمت ایتمك ایچون دولت مامورلارینا تحویل وئریلن ۳۰۰ نفر فدائی ژاندارملار طرفیندن مسلسله باغلانیب مهم بیر حصه‌سی اولدورولوب یارالاناندان صونرا قالانلاری توقیف ایدیلمیشدر - زنجاندا هیچ بیر سیاسی ایشه مداخله ایتمه‌ین موسی قهوه‌چی‌نین ۱۸ یاشیندا قیزینی نگاهبانلار سویوندوروب خیابانلاردا تحقیر آمیز بیر وضعده معرض تماشایه قویموشلار جوان قیز ناموسینی نامحرم گوزلردن گیزلتمك ایچون یئره اوتوردوقی وقت تولکلرینده‌ن دوتوب قالدیریلوب انسانلیقی تحقیر ایدیجی بیر وضعده انظار عمومیه‌ده ساخلانمیش در. فدائی قوه‌لره زنجانی تخلیه ائتدده‌ن صونرا زنجان نظامی حکومتی اجامر و اوباشا ۴۸ ساعت قتل و غارت ایچون آزادلیق وئرمیشدر. ژاندارملار زنجان عدلیه مسئوللاریندان آقای اوحدی‌نین ۱۰ یاشیندا اوشاقینی سو قویوسونا آتیب هلاك ایتمیشلر - یوزلرجه اولنلر و ایتنلرین خبری هر آن گلیب چیخماقدادور - زنجاندا بو فجایعین اوستنی اورتمکده‌ن اوتری بو نئچه گونین عرضینده نظامی حکومت طرفندن‌جدی تدبیرلر گورولموش‌وزم آراءنین اورایا دعوت ایتدیگی مخبرلره نمایش ایتدیرمك ایچون تهران قزوین‌دن و سایر یئرلردن گتیریلن پیچاقچیلار واسطه‌سیله غارتلاردن شکایت ائده‌نلرین و دانیشانلارین و جنایتلردن خبر وئره‌نلرین اولدورولمه‌سی و پیچاقلاناسی ایچون دستور وئریلمیشدر.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

من قان دریاسینا دونموش زنجاندان گلیرم

علی زاده نامی

۲

پنجشنبه گونی ۳۰ آبان ساعت ۲ یاریم گون اورتادان صونرا غفلتا شهرده تیراندازلیق سسی اوجالدی.

آقای سرهنك مرتضوی، من شخصا آقای قنبری، آقای حمید نیکپور و باشقا فرقه فعال‌لریندن بیر نئچه نفر فوری محل وقعه قاچوب گوردیك که یوز نفره بالغ اولان بیر فدائی دسته‌سی سبز میداندا نظمیه اداره‌سی سمتینه آتش آچوب و حمله ایدیرلر معلوم اولدی که ینه‌ده آقای سرهنك بواسطهٔ حضرت اشرف «حسن نیت» نماینده‌سی و خاین ماژور حاجبی زنجان نظمیه رئیسی‌نی بیر نقشه چکوب و بیر نفر قنبر آدلی پاسبانی ظاهرا آقای سرهنك بو اسطهٔ‌یه احترام قویمادیغینه گوره دوتوب اونی چوخلی دوگوب و حبس ایتمیشلر و بو قضیه‌نی فورا «حل مسالمت آمیز» موضوعیندن ظلمین خلع اسلحه اولدوقلارینا گوره عصبانی اولان فدائیلره خبر وئرمیشلر و اونلر مجبوری نظمیه‌دن قورتارماق ایچون اورایه کئتمیشلر.

بیز فدائیلری چوق بویوك زحمت ایله اسکات ایته‌بیلمیز و حتی سرهنك مرتضوی اوز پارابلومینی باشینادا یاییب و فدائیلر: «ساکت اولمامیز

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

آذربایجان رادیوسیندان

برلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا

دونن برلشمیش ملتلر تشکیلاتی‌نین اجتماعی و حقوقی ایشلر هیئتی جلسه تشکیل وئریب آفریقا جنوبندا یاشایان هندیلره نسبت اعمال ایدیلن ظالم و صبغتی بارەسینده هندوستان نماینده‌سی‌نین وئردیگی پیشنهاد خصوصیندا دانیشیق آپاریلمیشدر

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

زنجاندان گلمیش صون بیر مسافرایله ...

اول صفحه‌دن بقیه

س - سیزدن خواهش ایدیرم بو دفعه زنجاندا گوردیگنز حادثه‌لری شرح وئره سوز .

ج - زنجان حادثه‌سیندن ٤ گون قاباقدان فدائی و قیزیلباش قوه‌لری زنجانی موافقت نامه‌نین موجبنجه تخلیه ائدیردیلر پنجشنبه گونی ایکیندی چاغی ۱٤ کامیون نظامی وامنیه ایکی اوتوبوس تانینماز شخصی آداملارلا زنجانا وارد اولدیلار : جمعه گونی ایکیندی چاغی ترن ایله زنجاندان تبعید اولان چاقو کشلر و بیر عده فاحشه بیر عده غریبه و تؤزگه‌یئرلی اولان فاحشه‌لر زنجانا گلدیلر . شنبه‌نین گئجه‌سی ایکی ساعت گئجه دن گئده‌نده من خیاباندا ایدیم بیر کامیون شخصی و بیر وبلیس بیر نفر بدنلی و بوغون ارشد افسر ایکی مسلسلچی ایله شهره وارداولوب فرمانداریغا گئتدیلر . همین گئجه ساعت ۱ ده فرماندارلیق کوچه‌سیله منزلیمه گئده‌رکن ینه او تانینماز آداملاری گوردیم که تک - یا ۲ - ۳ نفرلی خیابانا و کوچه‌لره چیخیب مختلف یئرلره گئدیرلر . سحره یاخین مالیه اداره‌سینده ایشیم اولدیغینا گوره مالیه‌یه تلفون ائتدیم تلفون مرکزی جواب وئرمه‌دی . مالیه‌یه گئتمگه مجبور اولدوم ، ایشیمگه چیخدیقدان صونرا گوردیم که تلفون خانه دامینا مسلسل چکیب تلفونخانه‌نی مسلح قوه‌لر محاصره ایتمیشلر .

مالیه‌دن قاییدیقدان صونرا قیصریه ده گوردیم که ایکی امنیه و بیر نفر قاراپاخا زورایله دکانلاری باغلاتدیریب ، - باغلایین ، ائشیکده تماشا وار دییه اونلاری ائشیگه چیخماغا مجبور ائدیرلر راسته بازاردا وباشقا یئرلرده ده عین وضعیته راست گلدیم .

قارا پاخا لباسیندا اولان آداملارین هاموسی تانینماز آداملار ایدی .

بعضی یئرلرده ذوالفقاری نین معروف چاقو کشلرینی تانیماغا موفق اولدوم . میوه‌چیلر بازاری ایله چهار راها چیخدیقدا گوردیم که بوتون نظامی‌لار خط زنجیر ایله مسلح‌صورتده دورمیشلار . بیر ساعته یاخین کامیون واسطه‌سیله ژاندارم و نظامی زنجانا بوتون تجهیزات ایله ، مسلسل ، توپ زره پوش و ضد طیاره ایلـه زنجانا وارد اولماقدا ایدیلار . تماشاچیلارین سیراسیندا سبزه میدانا طرف حرکت ائتدیم . توزیم شخصا گوردیم که ۲۰-۲۵ نفره یاخین‌غریبه‌چاقو کشلرو باشقا بیر عده بیر قاپویا حمله ائدیب اوسینه‌ یریرلار . معلوم اولدی که مرحوم حجت‌الاسلام آقای شیخ محمد علی‌آل‌اسحق که‌مرجع تقلید ایدی و بیرخوش نفس و متدین و عائله صاحبی علما دن و آیت‌الله آقای سیدابوالحسن اصفهانی نین نماینده‌سی ایدی - اورادا پناهنده اولدیقی ایچون اونو دوتماق ایسته‌ییرلر من اونـون نه ایتدیگینی و تقصیرنی سوروشدیقدا دئدیلر که : بو ایکی - اوچ دفعه عمومی یغینجاقلاردا ایران استقلالی بارەسینده دانیشیب‌وذوالفقاری نین علیهینه نطق ایتمیشدر ، اونا گوره اونو جزالاندیرماق ایسته‌ییرلر . بو زمان مرحـوم حجته الاسلام اولدیغی بالاخانانین قاپوسین آچیب بیر آیه اوخودی که منیم یادیمدا قالمابیدر . اوندان صونرا بویوردیلار:

- جماعت : منیم هیچ تقصیریـم یوخدر ، جهت‌سیز یئره منی ئولدیرمك ایسته‌ییرسیز . من سیزون نمازجماعتیزی قیلیب ، سیزه مرتبه اوخویوب ،یتیم‌لرینزه کومك ایتمیشم . منیم نظریم‌سیزین آسایشنز و اسلامیتین ترویجی ایدی منیم ذوالفقاری ایله شخصـی نظریم یوخدر ، اسلامی وظیفه لریمه گـوره اونلارین‌توره‌تدیکلری فاجعه‌لره‌اعتراض ایتمیش ایدیم . تماشاچیلار یوسوزلری

ائشیدیکدن صونرا آغلاییردیلار . بو آداملاری‌امنیه‌لر : اورادان کنارا چیخاتدیلار . شیخین سوزی قورتامادان اول چاقو کشلار قاپونی سیندیریب مـرحوم حجت‌الاسلامی دانیشدیغی بیر زمان دا کله‌سی اوسته یئره سالدیلار .

بو موقعده چاقو کشلر مرحوم‌حجه‌الاسلامین قارنین سوکوب عمامه سین فیشلارینا باغلاییب سوروتله‌مکه مشغول اولدیلار . بیر قوجا کیشی بونو گوردیکده سسلندی که : مسلمانلار ! بیز مسلمانیق ، بیر نفر روحانی یه بو کیمی توهین‌لایق‌ده ییلدر . فرج آدلی معروف چاقو کش پیچاقلا او قوجا کیشی یه حمله ائدیب اونو یارالادی و بیرعده‌آرواد خلقی آغلایا - آغلایا استمداد ایتمك ایچون نظمیه یه طرف گئتدیلر .

نظمیه همین محلین قاباغی ایدی . قدیم پاسبانلاردان نیچه نفری نظمیـه رئیسی‌نین دستوری اوزره اونلاری‌دالی قایتاریب نظمیه رئیسی دئدی بو ایش بیزه مربوط ده‌ییل .

نظمیه نین ساغ طرفی کارگرلر اتحادیه سی‌در . بیرنفر سرهنك ینه بیر عده غریبه و محلی چاقو کشلر و ذوالفقاری نین باشیندا اولان آداملارلا اتحادیه‌یه‌حمله ائدیب وسرهنك غارت فرمانی وئردیکده اتحادیه نی غارت ائدیب بیر فدائی‌نی پیچاق واسطه‌سیله اورادا ئولدیردیلر . بوحادثه‌لر صون درجه ده مؤثر اولدیغیندان و مرحوم حجة‌الاسلامی یئنی‌دەن داما آپاریب و آشاغی آتدیقلاریندان من داها تماشا ایتمکده دوام گئتیره بیلمه‌ییب خیابان باش آشاغی گئتمك ایسته‌دیم . ینه ئوز گوزوم ایله گوردیم‌که ، بیر نفر ۱۸ یاشلی قیزی که دی‌ییردیلر اونون آتاسی ۲۰ ایل بوندان قاباق دا شوروی آذربایجانیندان گلیب زنجاندا ساکندر لوت و عریان ائدیب اونو خیاباندا بوطرف -اوطرفه قاچیردیردیلار ، او قیز ایکی اوچ دفعه یئره اوتوردی ، چاقو کشلر یئتیشیب اونو ووروب قاچماغا مجبور ائدیردیلر . . . فرقه چیلرین ائولرینی غارت ائدیردیلر . حتی اونلارین سوت ئه‌مر اوشاقلاریندان ایکی سینی فوتبال کیمی ایاقلاری آلتینا سالیب ئولدیردیکدن‌صونرادا اوطرف-بوطرفه آتیردیلار . همین موقعده بیر محترم شخصی ٥-٦ یاشیندا بیر قیز اوشاغی قوجاغیندا گوردیم فرماندارلیقدان گلیر مرحوم فقاحتی کوچه سینین قاباغیندا بیر نفر اوندان بو اوشاق کیمین‌اولدوغنی سوروشدیقدا اوجوابا - بوقیزین آتاسی فردوسی خیابانیندا اوتورور - اونو ئولدیریب ائولرین داغیدیردیلار . بیرقیز منی گوردیکده ئوزین قوجاغیما آتیب - قویما ، ده‌ده‌می ئولدیریرلر - دییه منه پناهلاندی .

غارتگرلر منیم سوزیمه باخمادیقلاریندان بو اوشاغی آقای سرهنك بواسحقی نین یانینا آپاردیم دئدی .

او کیشی سرهنگین نه دئدیگینی سئوال ایتدیکده او دئدی :

جناب سرهنك بویوردی که اهمیت وئرمه یین ، احساساتدر . ایندی ساکت لەشر .

من دئدیم که اونون آتاسینی ئولدیریرلر . سرهنك دئدی : -

اهمیتی یوخدر دولت! اونون آتاسی در

۲۰-۳۰ قدم یوخاری دا جمعیت امام جمعه کوچه سینین طرفیندن بیر قیزی ساچیندان سوروتله‌ییردیلر . گویا او ، بیر دفعه عمومی متینق ده اشتراك ایتمیش ایمیش . منیم یولداشلاریمدان بیری یئتیشیب دئدی که منیم عقیده‌م بو در که بیز درشگه‌یه مینیب منزلیمیزه گئده‌ك که اقلا بو ایشلری گوروب ساکت اوتورماغیمیز ایچون

وجدانیمیز بیزی سرزنش ایتمه سین .

بیز فرماندارلیق خیابانینا وارد اولدیقدا گوردیم که ذوالفقاری نین آداملاریندان و اوتانینماز آداملاردان بیر نئچه نفری تماشاچی‌لارین بعضی‌لرینه ۲۰-۳۰ تومن پول وئریب اونلاری فرقه‌چی‌لری ئولدیرمکه و ائولرین غارت ایتمکه وادار ائدیرلر . فاحشه‌لری دسته - دسته ائدیب اونلاراقاوال و دونبك وئریب اونلارین باشی‌آچیق ، دوش لری و قیچلاری آچیق اولدیغی بیرحالدا خیاباندا اوینادیب تماشاچی اولان احتراملی خانملارین چادرلارین باشلاریندان چکیب - بابرامنیزدر ، نیه چارشاب اورتیبسیز ، نیه شادلیق ایتمیرسوز ... ؟ دی‌ییردیلر .

س - خیابانلارین وضعیتی بوزماندا نه جور ایدی ؟

ج - بوتون بوعملیات و بیرعده فاحشه و چاقو کش و ذوالفقاری‌نین آداملاری و یئنی‌لیکده وارد اولان غریبه لر خیاباندا اوقدراغتشاش یاراتمیش‌ایدیلار که بیرعده آغلاییر ، بیر عده قاچیر ، بیرعده امنیه‌لره یالواریردیلار . امنیه‌لر اونلارین جوابیندا -

آقای سرهنك بواسحقی ۴۸ ساعت هر جوره ایش گورمگه اجازه وئرمیشدر . بیز مقرراتی پوزا بیلمه‌ریك... دی‌ییردیلر .

هر اون قدمده مسلح ژاندارم و و نظامی‌لر گزمکده‌ایدیلر . اونلارین وظیفه لری واسطه‌چیاری ، یاپازیقلاری گلن آداملارین احساساتینی یاتیردیب تهدید ایله قوویماق ایدی . حقیقتاخیابانلارین و چهار راهلارین وضعیتی و قتل و غارتلر مغول و فاشیست لرین عملیاتینی یاددان چیخاریب اهمیتدن سالیردی .

س - اوست - اوسته نه قدر ائو غارت اولوب ، نه قدر آدام ئولوب ، نه قدر قاچمیشلار ؟

ج - دستور بوایمیش که فرقه عضولری اونلارین عائلـه لری ، اونلارا باغلی اولانلاری فرقه عضوی اولماسالاردا اونلارین ائولری غارت‌اولسین . مثلا آقای میرزا علی اکبر خان چوزه‌کی که زنجانین محترم آدام - لاریندان در سابق حزب توده ده اولارمیش ، اونو بونونلا تقصیرلندیریب ائوین غارت ایتمیشلر .

مسلم صورتده ۲۰۰ ائو دەن آرتیق غارت ائدیب یاندیرمیشلار . دوز گون حساب الده اولمادیغینا گوره بوندان نـه قـدر آرتیق اولدیغینی صحیح مقیاسلا دییه بیلمه‌رەم .

ئولمك موضوعنـدا دا الیمـده صحیح آمار یوخدر . من بو خصوصدا لازملی‌خبرلر الده‌ائده‌بیلمه دیم . دوزگون رسیده‌لیك اولدیقدان صونرا معلوم اولا جاقدر .

لاکن اونلار اوشاغا - بویوکه رحم ایتمیردیلر .

اونلار بوتون کوچه لری یوروـیوب بیر عده‌نی عدی صورتده قتله یئتیریردیلر ، بیرعده‌نی کوتك‌له اولدیریردیلر ، بیرعده‌نی ائشیتدیگیمه گوره گئجه آرادان آپاریب ایتیرمیشلر .

قاچماغا موفق اولانلارین ساین بیلمیرەم .

س - اونلارین بوایشی گورمکدن مقصدلاری نه ایمیش ؟

ج - منجه ، نئچه گون ایدی که زنجاندا « ایران دموقرات فرقه‌سی » تشکیل وئرمك ایچون شایعه وار- ایدی . خصوصیلـه سرهنك بواسحقی بیر نئچه یئرده بو موضوعی مطرح ائتدیکده یاس ایله مواجه اولموشدی . اونلارین منظوری بو ایشی گورمکدن خلقین گوزین قورخوتماق و ایران‌دموقرات فرقه‌سین تشکیل وئرمك ایدی . مثلا اوگون همین فاجعه‌لرین ضمنینده امنیه لر ، نظامی‌لر ، چاقو - کش و ماجرا جولر خلقه دموقرات ایران فرقه سینین آچیلیشینا تبلیغ ائدیب دی‌ییردیلر که آذربایجان دموقرات فرقه سینده عضولیك لری اولانلاری ئولدیریب غارت ائده جکلر و ایران دموقرات فرقه‌سینده اولانلارا قند ، چای و قماش وئریله‌جکدر .

س - بو ایشلر ظاهره‌چیخدیقدان صونرا ینه آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین عضو لری اورادا وار دیر . بو ایشلرین نتیجه‌سینده زنجان خلقینده نه کیمی احساسات دوغولموشدر ،

خلقین روحیه‌سی نه جور ایدی ؟

ج - بو عمل آذربایجان دموقرات فرقه سینی صون درجـه ده قوت لندیردی . چونکه بو ایشلر ظاهره چیخدیقدان صونرا دولت قوه‌لری آذربایجان دموقرات فرقه سینین بارەسینده گئنیش صورتـده تبلیغات ایتمیش اولدیلار . ایندیه قدر فرقه عضولری یوزده ٥٠ اولسایدیـلار . بوندان صونرا یوزده یوز ده فرقه‌یه طرف گله‌جکلر . من ئوز گوزیم له کوچه‌لرده قادینلارین دولته نفرین ایتدیکلرینی گوردیم . اونلار بیری‌بیرینه دی‌ییردیلر که : **بیز ینه بدبخت اولدیق ، ایندی طهران**

بقیه‌سی ٤ نجی صفحه‌ده

اول صحیفه‌دن بقیه

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین جلسه‌سی

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتینین بیرنجی کمیته‌سی نیویورکدا جلسه تشکیل وئریب دشمن اولمیان ئولکه لرده متفق ملتلر قشونلاری حقینده گزارش وئریلمکه دایر سووه‌ت نماینده‌لری‌نین وئردیگی پیشنهاد بارەسینده دانیشیق آپاریلمشدر .

بلغارستاندا

بلغارستانین باش وزیری ژرژ - دیمتروف رومانیاسئچکیلرینده آزادلیق جبهه‌سینین غـالب چیخماسی مناسبتیله رومانیانین باش وزیـری مسیو پطرو- گروززایا بیرتبریك تلگرافی گونده‌ریب و تلگرافدا قیدایتمیشدر که بلغارستانیله رومـانیا دولتلری آراسیندا اولان دوستلیق رابطه‌لرینین گئتدیکجه گئنیشلنمه‌سینی و داهادا محکم‌لنمه‌سینی آرزولاییرام دوستلیق علاقه‌لرینین داهـادا جدی اولماسینا رومـانیا سئچکیلرینده آزادیخواهلارین بیوك موفقیت الده ایتمه کلری اولـدیقجا تاثیرلی بیرسبب‌در .

آمریقا معدن ایشچیلری‌نین اعتصابی

آمریکا معدن‌ایشچیلری‌نین‌اعتصابی دوام‌ایتمکده‌در . کارگرلراتحادیه‌سینین رئیسی تجارتی داش کومورمحصولینین آزالتماغینی کارگرلره تاپشیریق‌وئرمیشدر . آمریکا کمونیست فرقه‌سینین رهبرلری دیمشلر که‌داش کومورمعدنلری کارگرلری‌نین مبارزه‌لری هاموکارگرلر ایچون حیاتی اهمیته مالکدر .

اونلار کارگرلردن تقاضاایتمیشلر که ئوز بولداشلارینا لازمینجه کمك ایدیب وباجاردیقلاری‌قدر بیربیرلرینه یاردیم گوسترسینلر . کارخانـه چیلار سرمایه صاحبلری‌نین آلتـی اولان آمریکا دولتی داش کومور معدنلری کارگرلری اتحادیه‌سینین رئیسینی محکمه‌یه وئریمیشدر .

کارگرلراتحادیه‌لرینین رهبری محکمه قارشیسینداکارگرلرین نه‌ایچون ایشدن ال گوتورمه‌لری وهانسی‌سببه گوره دولته اطاعت ایتمه‌ملرینـی معلوم ائده‌جکدر . ایندی‌آمریکاداش- کومور معدنلری‌کارگرلری‌نین‌اعتصابی باشقا کارگرلره ده سرایت‌ایتمیشدر . دیلی هرالد روزنامه‌سی آمریکا کارگرلرینین اعتصابی حقینده یازمیشدر که بو ایشین اساس سببی جنس‌لرین قیمتنده اولان نظارتیـن جمهوریت رئیسی ترومن واسطه‌سیله لغو ایدیلمه‌سی اولموشدر .

لندنده چیخان دیلی‌ورکر روزنامه‌سی یازمیشدرکه هیچ شبهه یئری یوخدورکه آمریکادا اولان مرتجع سرمایه‌صاحبلری کارگرلری سیخینتی‌دا ساخلاماقی دولته تاکید ائدیرلر بـو اعتصابلاردا کارگرلره اولان ظلم و اونلارین سیخینتی دا قالماقلاری‌اثرینده اولموشدر .

آلبانیادا

آلبانیا روزنامه‌لرینین یازدیقلارینا گوره آلبانیا توپراقیندا عمله - گلن فلاحتی اصلاحات قورتارمیشدر . نتیجه‌ده ۲۰۰ مین‌نفر آلبانیا کندچیلریندن توپراق وایوه مالك اولمیشلار!

خانملار قورولتاینین نوبتی قونفرانسی

پنجشنبه گونی ۲۵/۹/۷ ده‌خانملارین نوبتی جلسه سی خانملار قورولتایوندا تشکیل تاپدی جلسه آچیق اعلان ایدیلدیکدن صونرا بعضی خانملارطرفیندن خانملار آزادلیقی خصوصندا نطقلرسویله‌نیلیب و زنجان فجایعی بارەسینده خانم شاعره‌لر طرفیندەن حرارتلی‌شعرلر اوخوندیقدان صونرا بوجلسه بویوك بیر هیجان ایچینده خاتمه تاپدی .

آذربایجان رادیوسیندان

مصرین عالی مکتب طلبه‌لری طرفندن بویوك متینك تشکیل ویریلمشدر

قاهره‌ده مصرین عالی مکتب طلبه لری طرفندن بیوك میتنگلر تشکیل ائدیلمشدر طلبه‌لردن بیرعده‌سی پلیسلرین یارامازتعرضلری قارشوسندا یاندیریجی ماده‌لر ایشله‌تمیشلر . انگلیس قشونلارینین قاهره و اسکندریه‌ده دولانمالاری قدغن ایدیلمیشدر - مصرین عالی مکتب طلبه‌لرینین میتینگلری دوام ایتمکده‌در ۴۰۰ نفر طلبه‌لردن توتولوب بیر عده‌سی ایسه اسکندریه شهرینده پلیس‌توسطیله ئولدورولموشلر

صوت‌الامه روزنامه‌سی مصرین داخلی وضعیتی حقینده بیر مقاله یازیب و قید ایتمشدرکه انگلیس‌دولتی قاهره‌ده - اسکندریه‌ده وائله‌ده سوئز کانالندا چوخلی قوشونلار ساخلامیشدر . بتون مصرمدرسه‌لری و اورتامکتبلری آی یاریم مدتنه‌تك باغلامشلار انگلیسلر مصر خلقنی پول واسطه‌سیله آلداتماقاجاق آتیرلار . روزنامه بنه‌ده قید ایدیرکه انگلیسلر چالیشیرلار هر وسیله ایله اولورا اولسون مصرو انگلیس آراسندا گیزلی بیر مقاوله باغلاییب ابدی اولاراق مصر ئولکه‌سینی استعمار آلتیندا ساخلاسینلار

سووەت اتفاقیندا

سووەت اتفاقی علملر آکادمیاسی نین فیزیك و شیمی شعبه‌سینین عمومی اجلاسیه‌سی تشکیل ایدیلمشدر ئچه نفر عالملردن قیسا دالغا حقینده آپاردیقلاری تحقیقات هابئله آتم نورولوشی باره‌سینده‌کی الده ایتدیکلاری یئنی معلومات حقینده گزارش ویرمیشلر .

سووەت آذربایجان جمهوریتینده سئچگی

سووەت آذربایجانی جمهوریتی‌نین عالی شوراسی‌نین دوره‌سی قورتاردیقنا گوره سووەت آذربایجانی عالی شوراسی نین ریاست هیئتی طرفندن جمهوریتین عالی شوراسی سئچگیلرینین باشلانماسی حکمی صادر اولونموشدر .

بو حکم موجبنجه سووەت آذربایجان جمهوریتی‌نین عالی شوراسی نین سئچگیلاری بهمن آیینین ۲۰ سینده‌عملی ایدیله جکدر .

لهستاندا یاشایان اوکراینالیلار قاییتمشلار

بیر چوخ عده لهستاندا یاشایان اوکرانیالیلاردان سووەت توپراغینا قاییتمیشلار و سووەت دولتی طرفیندن ۷۵۰۰ نفر اولان بو عده‌یه ایوو یئر وئریلمیشدر هابئله ۳۰ مین هکتاردان چوخ اکین یئری اونلارین اختیاریندا قویولموشدر .

فرانسه‌ده سئچگیلرین نتیجه‌سی

فرانسه‌نین داخله وزارتی فرانسه جمهوریت شوراسی سئچگیلرینین آخرینجی نتیجه‌لرینی بیلدیرمیشدر . فرانسه‌نین ۸۸ ولایتنده سئچگیلرین نتیجه‌لری بو قرار اوزره اولمیشدر . سئچگیلرده رای‌ویرمك حقی اولانلارین ۷۲ ر. فائضی رای ویرمیشلر سیاسی فرقه‌لرین اله گتیردیکلری رایلر بو قراریله اولمشدر

کمونیست فرقه‌سی ۲۴۵۴۶ رای ام - ار - پ ۲۳۷۵۱ رای‌سوسیالیستلر ۲۴۳۹۳ رای سول جمهوریتخواهلار اتحادیه‌سی ۱۰۰۴۳ رای دوگل طرافدارلاری اتحادیه‌سی ۱۱۵۳ رای صاغ فرقه‌لر ۴۳۶۹ رای مختلف تشکیلاتلار ۵۵۱۱ رای بئله‌لیکله رایلرین ۳۰ ر. فائضی‌نی کمونیستلر ۲۵ ر. قسمتینی ام - ار - پ فرقه‌سی ۱۶ ر. حصه‌سینی سوسیالیستلر ۸ ر. فایضی‌نی سول جمهوریتخواهلار اتحادیه‌سی ۲ ر. فایضی‌نی‌ده دوگل اتحادیه‌سی الده ایتمیشلر .

بو گون و هر گون

((وطن)) سینماسی
تازه بویوك سووەت فیلمی
((آنـــــد))

فیلمین قوروولوشچیسی م . چیائورلی
ستالین رولوندا - آرتیست ا . قولووانی
« سووەت فیلملری نماینده‌لیگی »

ئوزوم بیر عسگرم سازیم تفنگیم

قان ایچن جلادلار قودوز یاغیلار ،
گرك ئوز یئرینده قانا بویانا .
مظلوم انسانلاری قول تك ساتانلار ،
حقیقت چکه‌جك سیزی دیوانا .
✡✡
قاباغی دوتولماز قاینار بولاغین ،
خلق ایشیدیب آزادلیغین سوراغین ،
وحشی حیوانلارین او کار قولاغین ،
بوروب آنلاداریق ایله حیوانا .
✡✡
بیز قورخماریق فرتانادان ئولومدن ،
آلچاق انسان باج آلانماز الیمدن ،
بیز چیخمیشیق اسارتده‌ن ظلمدن ؛
یئتیشمیشیك گوزه‌ل گونه دورانا
✡✡
بیز شاعریك سوزون دوزون یازیریق ،
اهریمنه درین قویی قازیریق ،
وطن امر ایله‌سه دائم حاضیریق ،
چون قربان یاراندیق آذربایجانا .
✡✡
بیزیك آزادلیغین غالب عسگری .
ئوله‌ریك بویولدان دونمه‌ریك گری ،
ظفر بیزیمله‌در ایره‌لی یئری
ازه‌لدن شاهیددر تاریخده بونا ،
✡✡
فرقه‌نین فرمانی خلقین قدرتی ،
بیزه تحفه ویردی بو سعادتی
گویلرین بزه‌گی ، یئرین زینتی ،
او گونش سالاجاق نورون هریانا .
✡✡
حسینم بوراندا سولمادی رنگیم .
ئوزوم بیر عسگرم سازیم تفنگیم ،
سینم کارخانه‌دور سوزیم فشنگیم .
دشمنین قلبینی آلام نشانا ،

آذربایجان خلق آرتیستی : عاشق حسین جوان

علی توده

بورا آذربایجاندر !

چکیل افقلردن چکیل ای دومان !
بورا اودلار یوردی آذربایجاندر .
منیم دوغولدوغوم بو یئر ، بو مکان
نه یونان ، نه عراق ، نه هندوستاندر ،
بورا اودلار یوردی آذربایجاندر !
✡✡✡
اونون آطلاس " دونلی یایلاقلاریندان
اوزاقلاردان گلن کروان کئچمه‌میش .
اورك سرینله‌دن بولاقلاریندان
گوزگه ساریبانین آتی ایچمه‌میش ،
اوزاقلاردان گلن کروان کئچمه‌میش .
✡✡✡
اگر آیاق باسا بو یوردا دشمن
آخار سو قورویار ، داش دیله گلر .
توپراقین قاتیندان ، یئرین تهندن
آل - یاشیل اود چیخار ، آلوو یوکسه‌لر
آخار سو قورویار ، داش دیله گلر .
✡✡✡
تانی بو دیاری ، تانی ای یاغی !
بو ملت شرفله یاشامیش آنجاق .
گر کمك دیله‌سه وطن توپراغی
ینه باشدان - باشا سلاحلاناجاق ،
بو ملت شرفله یاشامیش آنجاق .
✡✡✡
بو یئرده آزادلیق تشنه‌سی انسان
دشمنه هیچ زمان اسیر اولمادی .
اولدی ، وطن دیه کئچدی جانیندان
فقط قوللاریندا زنجیر اولمادی ،
دشمنه هیچ زمان اسیر اولمادی .
✡✡✡
قدیمده آت اوستده ، یاراق آلتیندا
دوگوشلره گیده‌ن بابالاریمز ،
بیر چای کناریندا ، بیر داغ آلتندا
بو توپراقدان اوتری ووروشدی یالنیز ،
دوگوشلره گیدن بابالاریمیز .
✡✡✡
چوخلاری آت چاپدی بو دوغما یوردا
گوزلریندە غضب ، اورەگینده کین .
بیر یانا چیخمادی ، غرق اولدی بوردا
قوینوندا بوغولدی گوك لپه‌لرین ،
گوزلرینده غضب ، اورگینده کین .
✡✡✡
بو ئولکه دریادر - عمان‌در - عمان
اونون هر دالغاسی بیر قوجا داغدر .
گوکینی دوگسه‌ده فیرتینا ، بوران
ظفر مارشی کیمی گورلایاجاقدر ،
اونون هر دالغاسی بیر قوجا داغدر .
✡✡✡
ایشیت بیر دفعه‌لیك ، ایشیت ای یاغی
بیزیم شعاریمیز بودور ازلدن :
بو آزاد حیاتی ، بو گوزه‌ل چاغی
بیرداها ئوله‌ریك ، ویرمریك الدن ،
بیزیم شعاریمز بودور ازلدن .
✡✡✡
گون گلر اوجالار حقین نغمه‌سی
اوگون یاخینداور ، دگیلدر اوزاق ؛
اوندا عدالتین اوز محکمه‌سی
حقی دانانلارا دیوان دوتاجاق ،
اوگون یاخینداور ، دگیلدر اوزاق .

زنجاندان گلمیش صون بیر مسافر ایله مخبریمیزین مصاحبه‌سی ...

۲ نجی صحیفه‌دن بقیه

حکومتی و ذوالفقاری بیزی اسیر ائده‌جکلر.

الله تئز امام عصری یئتیرسین.

ایکنجی گون ایدی که من باغا گئتمیش‌ایدیم. گوردیم که فرقه‌چیلردن بیر نفر آغاجین دیبینده ئوزی بیر زاد یادداشت ائدیر. منی گوربکده گوله - گوله قارشیلادی. من اونلا صحبت ائتدیم. او دی‌بیردی که «**من بو گونلرین جریانین یازیرام که بیزدن صونرا گلن آدام‌لار بیلسینلر که بیزیم مبارزه میز شخصی منفعتلردن ئوتری ده بیلمیش ...** من اونا دئدیم که سنون زنجاندان قاچماغین صلاحدر. او، خونسردلیکله گولوب «**اوشاق اولما، هر قدر بیزلردن ئولسه - او قدر فرقه‌میزین پایه‌سی محکم‌له‌شه جکدر. بیزیم قانیمیزی بوتون ایران مظلوم خلقلری آلاجاقدر. بیز قاچمیریق و جنایتکارلار ایله مبارزه میزه دوام وئرمکدن قورخموریق. بیز بیر دفعه دئمیشیك. «ئولمك وار - دونمك یوخدر» بو سوز بیزیم شعاریمیز در. من سندن خواهش ائدیرم که سیزلر ئوز وابطه‌لرینیزی بیز فرقه چیلردن قطع ائده سیز. چونکه ممکندر سیزه ده بیزیم خاطریمیزه اذیت ائتسینلر ..»**

دئدی زنجاندا قالمیش فرقه چیلرین باره سینده سئوالیمیزه جواب وئریرم که زنجاندا فرقه‌چیلردن چوخی قالیب و اونلارین ایمان و روحیه‌لری صون درجه ده یوکسك در.

س - خواهش ائدیرم که مرحوم شیخ محمدعلی آل اسحقین طرز حیاتی و اونون شخصیتی و رفتاری باره‌سینده هابئله شهید اولدیقدان صونرا دفن اولوناسی و اونون عائله سنین وضعیتی باره‌سینده‌منه اطلاعات وئره‌سور.

ج - مرحوم حجة الاسلام آقای شیخ محمدعلی تقریبا ۸۰ یاشینداا ایدی. او ۲۰۰ قدم یول گئتدیکده نفسین تازه‌له‌مك ایچون دورماغا مجبور اولاردی زنجان علمالرینین دیدیکینه‌واونون اجازه‌نامه‌لرینین عمومین دستر سینده قویولدیغینا گوره مرحوم آخوندملا کاظم خراسانی و مرحوم میرزا نین شاگردلریندن در و تحصیل دوره‌سینده حضرت آیة‌الله آقاسیدابوالحسن اصفهانی ایله همدوره اولوب و اونلارین‌مورد اطمینانی واقع اولموشدیلار.

او فوق العاده نطاق و ایران اوزوینده ؟لسیز بیر فصاحتلی ناطق ایدی. اونی قتله یئتیره‌ن بیرزماندا ایوینده غارت ائدیرمیشلر. ۱۲ نفر حدودینده عائله‌سی وار در. اونون آناسیدا یئنه قالیر. او، ئوز حیاتی دوره‌سینده اعمال حسنه‌دن باشقا بیر ایش گورمه‌میش و دائماداکی‌فقرشرا-تطینده یاشاییردی. او اصلا فرقه‌نین عضوی‌ده‌یلدی. لاکن حقایقی آشکار ائدیردی. چوق‌وقتلر گئجه قارانلوقدا فقیرلرین ائوینه طعام آپاریر ایدی. اونون‌وجهه‌سی‌فوق‌العاده یاخشی ایدی. ئوز عمرینی شهامت و دیانتله گئچیرمیش ایدی. همیشه خلقین احتیاجاتینی رفع ائتمك ایچون چالیشیردی. علاوه او، ادیب بیر شخص‌در. اونون تاریخی اثرلری‌ده واردر. اونوشهید ائده‌ن گون اونو ٤ - ٥ دفعه داما آپاریب دامدان آشاغی سالمیشدیلار. جنازه‌سی گئجه خیاباندا قالمیش ایدی. بیر نئچه نفر سرهنك بواسحقی نین یانینا گئدیب اونو دفن ائتمك ایچون اجازه ایسته‌میشدیلر. سرهنك بواسحقی جوابیندا دئمیشدر که:

بیز ئوزیمیز اونو مقررات اوزرینده دفن ائده‌جه‌ییك.

آخوندلاردان بیر نفر بو ایشین اسلام مذهبینه مخالف اولدیغی ایچون بو سوزه اعتراض ائتمیشدی. سرهنك اونون جوابیندا دئمیشدر که:

بیز «آقای اسلام» دان بو خصوصدا استثناء اولاراق اجازه آلاجاغیق. دولتین خصوصی بیر وظیفه‌سی واردر.

و اونون دفن اولونوب - اولماماسیندان منیم داها خبریم یوخدر.

س - اطراف کندلرده نه کیمی عملار ظاهره چیخمیشدر؟

ج - همین گون ایکیندی چاغی کامیونلار واسطه‌سیله یاخین کندلره فاحشه‌لردن و چاقو کشلردن گوندرلمیش ایدی. عین عملار اطرافدا دا تکرار اولونوب قتل و غارت انجام تاپمیشدر. مثلا دیزج، طارم، قاراپوشلی و باشقا کندلرده فوق العاده قتل و غارت لر واقع اولوب فرقه عضولریندن گئجه ایتیریب آرادان آپارمیشلار. همین گون نظامی قوه‌لری شهرین اطرافین محاصره ائتمیشدیکه هئچکس شهردن قاچا بیلمه‌سین.

س - اونلار اداره‌لرله نه جور رفتار ائتدیلر. زنجان خلقی‌ده بو قجابعده اشتراك ائتمیش دی یا یوق؟ خواهش ائدیرم مصاحبه نین اوزون اولماسیندان ایچیمیه‌سیز.

ج - تشکر ائدیرم. اداره‌رئیسلرین دوتوب ئولدیرمگه جان آتیردیلار. خلقین حرمتینی قازانمیش مامورلاری دوتوب ووروردیلار. بوتون اداره‌لره حمله آپاریردیلار.

اصولا بو فاجعه‌لر جناب آقای سرهنك بواسحقی و جناب سرهنك هاشمی و باشقا طهراندان گلمیش قهرمان افسرلرین دستوری اوزره ئوزلری ایله طهراندان گتیرمیش ۳۰۰-ه یاخین چاقو کشلر واسطه‌سیله انجام تاپیردی و ذوالفقاری نین باشیندا اولان آتلی‌لار دا بو عمالده اشتراك ائتمیشدیلر.

و بیر عده امنیه و نظامی یه شخصی لباس گئیدیریب و بو ایشلره وادار ائتمیشدیلر.

آذر آیینین ۵ - نده

۱ نجی صفحه دن بقیه

قوه‌لرینین وسیله‌سیله نهضت ملی حزبینین کاتبی محیط آدلی شخصین‌وکیل عنوانیله کردلره تحمیل ائتمکله کرد خلقینین قلبینی یارالاماقا وبووضعیتین یئنی‌دن یاراتماسی ایچون اجازه وئریه‌جکسیز بیرلی‌رسمی فرماندار قانون حدینده سئچکیلر موقعی انتظاماتی ساخلاماغا قادردر لازم اولدوغی صورتده‌ده انتخاباتین آئین نامه‌سینین ٤ نجی ماده‌سیندن استفاده ائده‌جکدر بونا بناء مبارك خاطریز جمع اولمالیدر.

جناب اشرفین مقصدلری تماملیه گوزله‌نیب و بو منطقه‌ده اولان کامل انتظام نتیجه‌سینده عمومی امنیت ایله مخالف هیچ بیر عمل اولمیاجاقدر

رضائیه و خوی و ماکو باره‌سینده ده جناب اشرف بورالارا فرماندار معین بیورموسنیز وآیدیندر که اونلاردان مسئولیت ایسته‌یه‌جکسیز.

امضاء محمد قاضی نمره ٤١٥٢

۲۵ر۹ر۶

من قان دریاسینا دونموش ...

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

اوزیمی انتحار ائده جکم» دیدیکی حالدا خمسه‌نین بو ساده کندلی قهرمان اوغوللاری دیه‌سن ایکی گون صونرا همین بو میداندا جریان ائده‌جك اولان قانلی ماجرانی بیر اینانیلماز قبل‌الوقوع حسی‌ایله آنلیوب و شدت تاثر و احساساتدن باشلارینا وورا - وورا و بعضی ده آغلایه - آغلایه:

«بیزیم سلاحی‌میزی الیمیزدن آلمایون، بونلار ناموسسیز، سوز سیندیران قاتل و جنایتکار درلر، اماندر بونلارا اینانمایون، بیزلری قولی باغلی بو انسان قصابلاری الینه تسلیم ائتمه‌یین، قویون بیز بو گوزه‌ل زنجانمیزدان دفاع ایده‌ك، و راضی اولمایون بیزلری قویون کیمی سلاخ خانه‌یه سوق ائتسونلر بیز حاضریك کیشی‌لر کیمی محاربه میداننده آلدیغمیز آزادلیقدان مدافعه ائدوب یا ئوله‌ك ویا بیر دفعه‌لیك دیریله‌ك یاخون هله هیچ بیرشیی اولمادان بیزلری‌وئریوب‌حبس ائدیرلر معلوم دگل صباح بیزیم ایله و بیزیم خانواده‌لریمزایله نه معامله‌ائده‌جکلر.»

بیزجناب‌اشرف‌آقای نخست‌وزیرین بو غدارانه سیاستینه نهایت درجه‌ده بدبین اولان بو سوادسیز اکینچی بالالارینین دیدیکلرینی ایشیده‌ایشیده و اونون آجی نتیجه‌لرینی گوره گوره مرکزیمیزین نماینده‌لری الی‌ایلن ویریلن امضالارین حرمتینی ساخلاماق و دشمن الینه بهانه وئرمه‌مك خاطرینه هرنوع ایله‌ایدی اونلاری منصرف ائدوب قایتاردیق و سرهنك مرتضوی امری موجبنجه اونلار ئوز قرارگاهلاریندا خلع اسلحه اولدیلار

جمعه گونی اول آذر قراراولدی غروبه قدر صون فدائی دسته‌لری‌زنجان ایستگاهینا مشایعت اولونسون اونا گوره فرقه اتحادیه‌لر تشکیلاتی‌طنطنه‌لی متینك تشکیل وئریوب فرقه عضولری کارگرلر، کارمندلر، جوانلارو دمیر یول ایشچیلرینین اشتراکیله‌حرارتلی نطق‌لردن صونرا مراسم تودیع عمله گلدی و قطار زنجان آزادلیقینین پشت و پناهی اولان بو ایمانلی دوگوشچی‌لر ئوز میل‌لرینین خلافی‌اولاراق قارداش و یولداشلارینین مقدراتینی قان ایچن‌جلادلارین اللرینه تاپشیردیلار

شنبه گونی ساعت یدی‌ده یئنه‌ده آلچاق نظمیه رئیسی منحوس سمایله قولاقیمه پیچیلدادی: «بو گئجه‌ده شهرده اغتشاش اولاجاق چونکه فدائی‌لر گیدوب و کافی مقداردا قوای تامینیه شهره وارد اولمیوب در»

من اونا اطمینان وئردیم که اگر تازه وارد اولان قوناقلار ئوزلری‌اوباشی تحریك ائدوب و شلوق سالماسالار. هیچ بیرشی اولماز و نظمیه افرادی و شهرده تمرکز تاپان‌نگهبان قوه‌لری انتظاماتی‌حفظ ائده بیله‌جکلر

دیدیگیم کیمی او گئجه هیچ بیر حادثه ئوز وئرمه‌دن کئچدی وسحرساعت آلتی دا زنجان تهران دمیر یول ایستگاهلارینین بیریندن بیر نا معلوم دوست کارگر سسی بیرنئچه کلمه‌دن عبارت شوم خبر وئردی.

خبر بو ایدی:

«ایگرمی‌واگون بوغداغلتا وارد و تمام ایستگاهلار دولودر»

بوتون زنجان فرقه سینین و خمسه آزادیخواهلارینین صون گونلرده باشلارینا گلن مصیبت لر و فاجعه‌لرهمین بو قیصه‌جمله نین ایچینده مستترایدی

زیرا بوغدادان مقصود دمیر **هاشم‌چوره‌کچی اوغلی‌میرحسین هاشمی‌نین مختلف هنگی و اونلارین قاباقی‌ودالی سینجه‌سیل کیمی‌زنجان‌شهرینه‌هجوم‌ائده‌ن ناشناس‌چاقوکش‌رجاله ،وقاتل‌لر دسته‌لری‌ایدی**

ساعت تام یدی‌ده هرگونه وسایل دفاعیه‌دن عاری و هنوز تمام‌اینه‌بوخوداث اویانمامیش

زنجان شهری آرتش شاهنشاهی وسیله‌سی‌ایله‌فتح‌اولدی تلفون و تلگراف مرکزلری مهم نقطه‌لر طبق قواعدسوق‌الجیشی دوتولدی، ارتباط‌لار کسیلدی تانك‌لار گورولدادی وقوشون ظفرنمون قهر و غلبه‌ایله شهره وارد اولدی

خلخالدا یاغی...

اول‌صفحه‌دن بقیه

زنجاندان بیجاقچیلارین الیندن خلاص اولموش میانه و تبریزه قاچوب گلنلرین نقل ائتدیکلری زنجاندا عمله گلن وحشیلیکلر وجدانسیزلیقلار و انسانیته یارامایان ناروا حرکتلرین بویوك بیر تابلوسینی تشکیل ائدیر. زنجانی تخلیه ائدن فدائیلر میانه ده و آیری یئرلرده صلاحیتدار مقاماته مراجعه ائدیب ئوز قارداشلارینین انتقامینی آلماقدان ئوتری جدا اجازه ایسته‌ییرلر - ناموس حیثیت و انتقام حسی ایله‌حرکت ائدن‌غیور انسانلارین قاباغین آلماق اولدونجا مشکل اولموشدر. بو‌ونلا بئله آرامشی ساخلاماق فرقه‌نین امرینه منتظر اولماق حکمی آلان حربی مقاماتمیز اونلارین هیجانینین قاباغینی آلوب جدی عملیاته کئچمکدن ممانعت ائتمکده در.

آذربایجان‌خلقی بو‌خبرلری‌سویوق قانلیلیقلا ائشدمیراونین روحی وجدانی انتقام حسی ایله هیجانه گلمیشدر لکن خلقمیز و فدائیلرمیز فرقه‌نین دوزگون سیاستینه ایناندیقی ایچون یئرسیز تشبثات و تظاهردن بوگونه قدرخود دارلیق ائتمیشدر اگر ژاندارملارین‌و افسار گسیخته دولت مامورلارینین زنجاندا وآیری‌نقطه‌لرده باشلادیقلاری جنایتلر ادامه تاپارسا اوندا ایش‌چوخ نازك یئرلره چکه بیله‌جکدر.

قطعنامه‌لر

سرابدان گلن تلغراف

سراب قومیته‌سی طرفیندن بوتون اهالی‌نین اشتراکیله‌اجله‌علمادان مرحوم شیخ محمد علی آل‌اسحاقین و سایر آزادیخواهلارین زنجاندا مرکزی حکومتین جانیلری طرفیندن فجیع صورت‌ده شهید ائدیلدیکلرینه گوره آذر آیینین دوردینده عمومی تعزیه مجلسی برپا ائدیلمیشدر ضمنا بوتون سراب اهالیسی صون قطره قانلاری و صون فردلاری قالانادر وطن، آزادلیق و حقوقیمیزدان جانلیره‌قارشی مدافعه ائده‌جکلرینی قراره‌آلیب و عمومیتله قطعنامه صادر ائتمیشلردر

میاندابدان گلن تلغراف

میانداب کارگرلری - کندلیلری مالك‌لری - دولت ایشچیلریندن گلن تلگرافدا، زنجاندا، آفریقا وحشیلرینه یاراشمایان‌وحشیلیکلر و جنایتلر مرکزی حکومتین مسلح قوه‌لرینین معاونتی و ذوالفقاری آداملارینین و تهراندان اهوازدان مخصوصا گتیردیکلری پیچاقچیلار و قاتللر الیله شهید اولان مرحوم‌شیخ‌محمدعلی‌آل‌اسحاقی‌وبوزلرجه شهید و ایولری غارت اولان آزادیخواهلارین قتل - غارت اولوندیقلارینا گوره میانداب اهالیسی عموما قطعی قرار آلمیشدر که، کیچیك‌لی‌بویوکلی زنجانداکی مظلوملارین انتقامینی ظالملاردن آلماغا عهد ائدیب آند ایچمیشیك.

قطعنامه

مهرانارود فدائیلرینین قطعنامه‌سی

آذربایجان دموقرات‌فرقه‌سینین حرمتلی صدری و فدائیلر آتاسی آقای پیشه‌وری

۳۵۷ نجی نمره‌لی آذربایجان روزنامه‌سینین‌باش‌مقاله‌سینی‌اوخودیقدان صونرا زنجاندا مرتجعلرین فجایعنی و بویوك روحانی شیخ محمد علی آل‌اسحاقین‌شهید اولماسیناو فرقه یولداشلاریمیزی‌واونلارین آرواد-اوشاقلارینی خائینجه‌سینه و نامردانه دوغرایب ئولدیریلدیکلرینه گوره:

بیز مهرانارود فدائیلری ایندی دگیل بیر ایل بوندان اول وطن و ملتیمزین مدافعه‌سی، وفرقه‌مزین مرامی‌بولوندا جان و مالیمیزی همیشه قوربان ائتمگه آند ایچمیشیك ایندی‌ده جان، مال، عرض و ناموسی جلاد حکومت مامورلارینین وحشی اللرینده قالان زنجانداکی مظلوم یولداشلاریمیزین انتقامینی آلماق ایچون سیزدن اجازه ایسته‌ییب بو خصوصدا سیزین امریزین انتظارینده‌ییك.

مهرانارود فدائیلری طرفیندن:

غلامعلی زارع نعمت آبادی

صلح اوغروندا

اول‌صفحه‌دن بقیه

مرتجع‌لری تماملیه شکست وئرمگه موفق اولا بیلمه‌دی‌سه‌ده، اونلارین خط حرکه‌سینده محسوس بیر تغییراته سبب اولموشدر.

کنرالیسموس‌استالین ۱۷ سنتیابردا «سندی تایمز» مخبری الکساندر وه‌رتین سئوال لارینا جواب وئره‌رك یئنی محاربه فکرین رد ائتدیگینه گوره صون آیلاردا یئنی‌محاربه ایجاد ائتمکدن ئوتری شدت تاپماقدا اولان عصب مبارزه‌سینه قطعی بیرضربت وارداتمگه موفق اولموشدر اونا گوره برنزین اوقتیابرین ۳ نده پاریسده‌کی امریقان کلوبینده ایرادائتدیگی معروضه‌ده بیر آز تغییر لحن احساس ائتمك اولار.

بو حادثه‌لردن صونرا خصوصیله امریقادا کنگره انتخاباتی‌نین یاخینلاشدیغینا نظرا امریقا خارجی ایشلر وزیری نین رویه سینده یوق ولی لحنینده بویوك تغییرات تاپیلمیشدر.

او پاریس صلح قونفرانسیندان امریقایا قایتدیکدن صونرا وبیرلشمیش ملتلر شوراسی نین عمومی اجلاسی باشلامادان اول، یئنی بیر معروضه ایراد ائتمیش وبو معروضه‌ده والاسین دیدیگینه گوره برنز بیر آز عاقللشمیش و برنجی نطقینه نسبت ترقی ائتمیشدر. ولی عمومیتله امریقادا دموقرات و آزادلیق سوه‌ن عنصرلر برنزدن سوز یوق بلکه عمل طلب ائدیرلر. برنز آخرنجی نطقین ایراد ائده‌ن زمان ئوزینی، اشتوتگارتدا آلمان کاپیتالیستلری یا پاریسده‌اولان امریقا کلوبیندا کی دیپلوماتلارین حضورینده یوق بلکه محاربه‌دن یورولموش‌خلقلارین مقابلینده حس‌ائده‌رك مولوتوف و ویشینسکی‌نین قدرتلی منطقله صلح قونفرانسیندا ایراد ائتدیکلری معروضه لردن صونرا، بو تغییر لحنه مجبور گوروشدر.